

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Confessionale, || In Qvo || Vniversa || Materia De ||
Confessione Pec-||catorvm Apvd Catholicos || vsitata per
Quæstiones explicatur**

Eisengrein, Martin

Ingolstadii, 1577

VD16 E 795

XIX. Quaenam dicantur circumstanti[a]e specie[m] peccati mutantés.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30362

est, ut sit simplex; quia nihil faciunt ad exprimendam qualitatem peccati. Ut si quis dicat hominem ante prandium, vel à prandio occidisse; aut si vir dicat, pulchritudine mulieris victum, aut mulier precibus, vel pretio ductâ, peccasse: Hæc enim omnia debet Confessarius rescindere, eò, quòd impediant potius, quàm promoueant Confessionem, temporisque iacturam inducant.

Quænam dicuntur circumstantiæ speciem peccati mutant?

*Quæstio
XIX.*

Illæ dicuntur speciem peccati mutare, seu nouum peccatum inducere; quæ distincta seu propria prohibitione prohibentur. Huius dicti ratio clara est; quia cum peccatum non alia ratione sit peccatum, quàm quòd militet contra præceptum, seu legem obligatoriam: Verè fit, ut illa circumstantia distinctum afferat peccatum, quæ distincta prohibetur lege, aut præcepto. Cuius rei veritas multis exemplis demonstrari potest.

Responsio.

De circumstantia finis, si quis furatur, ut fornicetur, vel aliud flagitium committat; constat, finem illum alia lege distincta, esse prohibitum à lege, quæ furtum prohibet. De circumstantia obiecti, ut si quis fornicetur

Caput III. De Qualitate

cum coniugata, vel virgine, vel moniali. De circumstantia agentis, ut si religiosus contra votum continentiae fornicaretur. De circumstantia loci, ut si quis intra locum sacrum fornicetur.

Rom. 14. Deinde fornicari, vel aliud malum agere scienter, est circumstantia, quæ distinetam malitiam affert, iuxta illud Pauli. Omne quod non est ex fide, id est, contra conscientiam, peccatum est.

Ecclj. 3. Similiter, agere aliquid, de quo dubites peccatum fit necne, specialiter prohibetur illo Ecclesiastici: Qui amat periculum, peribit in illo.

Eccli. 41. Similiter peccare cum iactura propriæ famæ, etiam prohibetur, per illud Ecclesiastici: Curam habe de bono nomine: Nam melius est nomē bonū, quàm diuitiæ multæ.

Matt. 18. Deinde, peccare coram aliis, qui facile ad simile viciū prouocabuntur, est scandalizare; quod peculiariter prohibetur, ut ait Christus: Si quis scandalizauerit vnum de pusillis his, expedit, ut suspendatur ei mola asinaria, & demergatur in profundum.

1. Cor. 8. Et Paulus: Si esca scandalizat fratrem meum, non manducabo carnes in æternum.

Et denique quoties quis peccat, & peccatum illud comitantur, vel secutura præsumuntur damna aliqua corporis, vel animæ propriæ, proximi, vel reipublicæ, vel famæ, vel aliud damnum quodcumq; , quod
ne pec-

ne peccet, tenetur homo euitare, tunc huiusmodi circumstantiæ dicuntur mutare speciem peccati, non quòd natura actus vt (ita dicā) peccaminosi mutetur, sed in esse moris mutari dicatur; quia peccans cum tali circumstantia distincto præcepto prohibita, diuersis dicitur peccatis, diuersa violare præcepta. Vnde fit, vt in vnico, & eodem actu peccaminoso contingat aliquè multa simul peccata specie differentia committere.

Vt si Prælati alicuius Monasterij, in suo Monasterio accedat ad vxorem alterius, peccat multipliciter. Primò, in fornicando. Secundò, quia cum vxore coniugata. Tertio, cum scandalo fratrum, qui facillè ad simile vitium patrandum prouocabuntur. Quarto, cum periculo mortis sceminae; si maritus rescuerit. Quintò, cum iactura propriæ famæ & totius ordinis. Sextò, quia contra conscientiam propriam, cum sciat se peccare. Septimò, contra votum continentia. Octauò, contra suam personam, quæ D E O consecrata est, tam ratione Sacerdotij, quàm ratione religionis. Nono, seu decimo, contra proprium officium Prælati, ad quem pertinet bonum vitæ exemplum subditis præbere. Vndecimo, ratione loci sacri, Plures aliæ circumstantiæ, si cui libeat oculos circumferre, superioribus adiungi possunt.

De his circumstantiis, speciem peccati mutantibus, sic Concilium Tridentinum

Cōc. Trid.
Sessio. 14.
cap. 5.

Caput III. De Qualitate

decreuit: Colligitur præterea, etiam eas circumstantias in Confessione explicandas esse, quæ speciem peccati mutant; quòd sine illis, peccata ipsa, neque à poenitentibus integrè exponantur, nec Iudicibus innotescant; & fieri nequeat, vt de grauitate criminum rectè censere possint, & poenam quam oportet pro illis, poenitentibus imponere. Vnde alienum est à ratione, docere, circumstantias has ab hominibus otiosis excogitatas fuisse; aut vnã tantùm circumstantiam confitendam esse, nempe peccasse in fratrem.

Quæstio *Sempërne circumstantia loci & temporis inducunt nouum peccatum?*
XX.

Respõsio. **Q**uibusdam visum est, quòd nõ, nisi quando ipse locus, vel dies est obiectum prauæ voluntatis; vt si quis velit fornicari, vel furari intra Ecclesiam, seu in die festo, nouum esset peccatum ex circumstantia illa.
Aut si quis in loco sacro faciat aliquod opus, quod impediatur ea, quæ in Ecclesia fieri debent, qualia sunt; celebrare, officium Ecclesiasticum dicere, mortuos sepelire, ad Ecclesiam confugientes defendere, Confessiones illic audire, &c. Illa igitur peccata, quæ hæc religionis & pietatis officia remouantur, mutant speciem ex circumstantia loci.

Verùm